

Q. 4. 542. 20.

II c
1826

DE PEDITU;
EJUSQUE SPECIEBUS

Crepitu & Visio:

X1859320

DISCURSUS METHODICUS,
In Theses digestus:

Quas

Præside Clariff. Viro,

BOMBARDO STREVARZIO,

Clarefortensi,

Defendere conabitur,

BULDRIANUS SCLOPETARIUS,

Blesensis.

Disputabuntur autem in Ædibus Divæ Cloacinæ, à summo
Mane, ad noctem usque mediam.

Habes hic Lector materiam plausibilem; sed & maximè utilem,
non tantum Philosophis & Medicis, quorum hæc tractatio
maximè propria est, verùm etiam Theologis, Jurisconsul-
tis; tum Poetis, Criticis, Grammaticis, Nomenclatori-
bus, Musicis, tam Figuralistis quàm Choralistis, & tam
Cantoribus quàm Symphoniacis, Tibicinibus, Tubicini-
bus, Liticinibus, Buccinatoribus, Utriculariis, & ne multis
morer, tam fœminis quàm masculis omnibus, tam laicis,
quàm clericis. Singuli enim hic habebunt, quod eos juvet.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE
(SAALE)

CLAREFORTI,
Apud Stancarum Cepollam: sub signo Divi Blasii.
Anno M DC LXXI.

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

103

DE REBUS
EJUSQUE SPECIEBUS
Cognitio de Vitis

DE REBUS
EJUSQUE SPECIEBUS
Cognitio de Vitis

DE REBUS
EJUSQUE SPECIEBUS
Cognitio de Vitis

DE REBUS
EJUSQUE SPECIEBUS
Cognitio de Vitis

DE REBUS
EJUSQUE SPECIEBUS
Cognitio de Vitis

DE REBUS
EJUSQUE SPECIEBUS
Cognitio de Vitis

DE REBUS
EJUSQUE SPECIEBUS
Cognitio de Vitis

DE REBUS
EJUSQUE SPECIEBUS
Cognitio de Vitis

DE PEDITU,
ejusque speciebus,
DISCURSUS METHODICUS.

I.

Cum omnis, quæ à ratione suscipitur de re aliquâ institutio, debeat à Definitione proficisci, ut intelligatur, quid id sit, de quo disputetur: sicuti Author off. i. Panætium reprehendendo benè monet, sed statim suæ ipsius reprehensionis oblitus ibidem negligit: Iccirco de peditibus Methodicè disserturi principium à definitione ducemus.

II. Atq; ut vocabulum primò explicemus, Peditus Græcis *πέδιον* est, unde Saxonicum vetus, *Purten* vel *Furten*/ quod superioribus Germanis levi mutatione vel inflexione factum est *Farken*: Continetque tam flatus cum sono, quàm sine sono erumpentes, sicuti ex Gemmis Gemmarum, Sylvis vocabulorum, Dasipodiis, Lexicis, & præcipuè fratre Ambrosio Calepino, aliisque multis authoribus demonstrari potest. Licet aliqui importuni contra contendant, illud vocabulum pro iis, qui cum sono emittuntur, & propriè crepitus dicuntur, frequentiùs usurpari, freti versiculo illo Horatii Satyr. 8.

Nam displosa sonat quantum vesica pepêdi.

In quo tamen versu pedere genericè sumi, quis non videt? Imò id necessariò quoque nobis defendendum, nisi Poëtæ illi doctissimo & maximè presso Tautologias & superfluitatis vitium impingere velimus, qui se pedere clarum crepitum significare putasset, differentia adjunctâ, quæ peditus certam speciem, crepitum scilicet, exprimere voluit, minimè restringere opus habuisset.

III. Est autem peditus in genere flatus in imâ alvo conclusus, vel ex pituitâ redundante tepefactâ, & per imbecillum calorem resoluta, nondum verò discussa (ut medici volunt) vel ex cibariis atque medicamentis inflantibus (quod rustici defendunt) potissimum

natus, per podicem cum aut sine sonitu erumpens, quem ipsum vel natura sponte ad sanitatem corporis tuendam expulit, vel ars ejusdem naturæ ministerio ad delectationem produxit.

IV. Hæc definitio secundum Philosophi doctrinam perfecta est, omnesq; causas, & species breviter comprehendit, prout jam ordine videbimus. Atq; ut de genere constat, ita quoque de remotiore ejus causa, & quâ flatus ii gignuntur, pituitâ scilicet & cibus infantibus non nihil attenuatis, non est dubium, alias luculenter id demonstraturi.

V. Tepefactam verò & leviter attenuatam materiam esse oportere, constanter asserimus. Nam sicuti in calidissimis locis nunquam pluit, eò quod calor omnes fumos & evaporationes consumit; neq; etiam in frigidissimis, ubi propter intensissimum gelu nulli fumi exhalare possunt: Sed benè in mediis regionibus temperatis, sicuti rectè Bodinus in Meth. Hist. cum Scalig. & Carda. differuit. Ita quoque æstus vel calor justo major cibum non solum concoquit, & attenuat verum etiam vapores omnes dissolvit, discutit, consumit. Frigiditas verò cibum neq; concoquit, neq; dissolvit, neq; fumum excitat. Sed bene exiguus calor, qui cum sit imbecillus, ideoque cibos non perfectè conficere & excoquere, sed leviter saltem attenuare, ex iisq; vel pituitâ ventriculi & intestinorum hoc modo multos flatus excitare valet: quam rem magis promovet, si cibi isti naturâ inflativi sint. Hi namque exiguo calore excitati fumos multos caliginosos & turbulentos reddunt. Licet hoc idem animadvertere ex comparatione Veris & Autumnii cum Æstate & Hyeme: Item ex destillationibus ubi modicus ignis materiis destillandis subjicitur.

VI. Dicitur porrò in definitione, per podicem erumpens, ad differentiam 1. Ructus vel eructationis, quæ ex eadem materia prodiens supernè egeritur, vel propter vicinitatem loci, vel propter alvi duritiem, aut causam quampiam adfectatam. 2. Aliorum flatuum colicorum, &c. & Rugitus vel Latratus ventris, qui est ejusdem generis flatus intra intestina obmurmurans, nondum erumpens; Et est veluti prologus Comœdiæ aut prodromus futuræ tempestatis. Quo præcipuè virgines & mulieres laborant, quæ se validè constringunt, ut graciles videantur. Hæ enim cæcum intestinum sæpè præter naturam, Fernelio teste, flatibus repletum & valdè distentum habent,

habent, quæ intus pugnant non secus ac venti ab Aeolo in montibus occlusi, &c.

VII. Excludit quoque hæc differentia cum reliquis in definitione positis 3. Ventriloquos vocem expectore emittentes: Siquidem flatus noster non est propriè vox vel interpretatio, neque etiam ex eadè omnino causa prodit. Ut sic differentia illa sit omninò bona, Modum peditus egregiè exprimens, quem & Horat. (d. Sat. 8.) egregius artifex posuit, apud quem Priapus modum crepandi *ὑπολαπῶσες* quædam per natium fissuram, id est podicem, declarat.

VIII. Superest in definitione causa finalis, quæ est vel sanitas corporis ab ipsa natura appetita, vel delectatio quædam ab Arte quæsitæ. Sed quædam de ea inferius inter effectus commodius dicentur. Illud saltem hic monendum, Malos fines à nobis meritò exclusos, siquidem abusus rei inter fines nunquam numeratur.

IX. Definitione explicata proximum est, ut ad divisionem accedamus, ejusque beneficio species venemur: speciebusque inventis earum definitiones & affectiones quoque exponamus.

X. Summa autem pedituum divisio est in Vocales & mutos. Quæ divisio melior, quam illa Grammaticulorum divisio literarum in Vocales & consonantes, præterquam quod multis vitiis laborat, etiam *ἀντιδιπρωμένη* id est ex oppositis non est.

XI. Vocales propriè dicuntur CREPITUS, à crepando, quod iidem per certa sonorum discrimina crepant, quasi ima alvus esset crepitaculorum plena, teste Jodoco Willichio in suis de crepitu thesibus, Germanis dicitur, Ein Hallender Furs.

XII. Est autem CREPITUS nihil aliud, quam peditus cum sonitu ex ficcioribus vaporibus genitus, qui pro varietate causarum & adjunctorum est vel magnus, vel parvus. Ille plenivocalis vel vocalis simpliciter & propriè: Hic Semivocalis dici potest.

XIII. Magnus vel plenivocalis est Crepitus cum sonitu majore prorumpens, tam propter instrumenta ampla & spatiosa (qualia sunt Rusticorum, quam ingentem flatuum multitudinem, quæ causantur vel à ciborum flatulentorum copia, vel nativi caloris ventriculi & intestinorum imbecillitate, Germanis ein Baurenfurs.

XIV. Quæ definitio exemplis Tormentorum curulium & magnarum vesicarum, aut fistularum organicarum evidentissimè illu-

strari & confirmari potest, & quidem multò melius, quàm Aristophanes tonitrua & crepitus: ignotum scilicet per ignotius conversa demonstratione demonstrat.

XV. Hi, sicut & tonitrua, vel Simples sunt, vel multiplices. *Simplices* sunt, qui uno magno bombo simplici & momentaneo constant: quos Priapus apud Horat. aptissima similitudine à vesica disrupta sumpta explanat. Nam de hoc genere eum ibidem loqui cuilibet obvium est dum ait, *Nam displosa sonat quantum vesica pepèdi.* Hi Germanis dicuntur, *Arßnollen.*

XVI. Multiplices (qui *DIPHTONGI* propriè dicuntur) sunt quando plures bombi magno discreto quidem sono, sed continuatis veluti spiritibus prorumpunt, non aliter, ac si 10. vel 20. Sclopetarii sua tormenta manuarum successivè per circuitum displodant. Germanis *Ein verrencker oder zerbissener Furch.*

XVII. Fiunt *Simplices*, quando materia similarium est partium, & copiosa, & foramen per quod erumpunt satis amplum, vel distentum & virtus robusta, uno nixu agens. *Diphthongi*, verò, quando amplum quidem satis foramen est, & copiosa etiam materia, sed vel inæqualium partium, mixta ex calidis tenuibus & frigidis crassis humoribus: vel varium focum habens, & per diversas intestinorum partes diffusa. Unde etiam nec simul & semel resolvi, nec iisdem intestinorum cellulis includi, nec uno impetu propulsari potuit: Sed disertè, incertis & inæqualibus intervallis, donec nihil superfit, excluditur, ita ut interdum etiam sonus inæqualiter intendi & remitti audiatur: Siq; accedat virium robur expellentis, necessariò multi & magni efficiuntur bombi, qui sonant, papapax, papapapax, &c. Sicuti est apud Aristoph. in nubib. XVIII. Potest tamen & Diphthongorum causa in podice esse, quando videtur is per se quidem amplius esse, & materia æqualis, ut ita unum simplicem edere posset: Sed post primum bombum invito forsan elapsum mox podex, non satis tamen accuratè, (vincit enim materia naturam) constringitur, wenn man ihn abbeissen wil. Ubi ob materiæ copiam & ὀργασμὸν rursus diducitur & iterum occluditur, non nihil, duratq; hæc pugna naturæ cum materia tam diu, donec aut materia omnis elapsa & discussa sit, aut podex vi compressus reliquos flatu tempore commodiore emittendos retineat. Huc referendum est Martial Epig. lib. 12. dum ait: Et

Et perdit deciesq; viciesq; non De quo infra, &c. LXXX

XIX. De his autem Diphtongis etiam intelligi potest Priapus apud Horat. all. loc. Si quidem se tam magnum ventris crepitum reddidisse dicit, ut omnes veneficas fugarit. Non enim verisimile est uno simplici bombo sic territas, ut relictis herbis suis veneficis & serpentibus, tam contento cursu in urbem fugerint. Licet non negemus, primò potuisse simplicem magnum bombum in modum vesicæ displosæ præmisisse, quem deinde secutus sit diphtongus, qui Lamias jam territas, & fugam respectantes planè in pedes se dare coegerit, quod tamen Horat. brevitatis causa & tanquam vulgò notum omisit. Quæ interpretatio nobis loco illi obscurissimo & difficilimo videtur maximè congruens, licet de ea cum quoquam litigare nolimus.

XX. Talis autem Diphtongus, præsertim quando, ventre raphanis, cepis, alliis, pisicis, fabis, & aliis cibis inflantibus, qui clarum sonitum efficiunt, probè saburrato, plures brevibus intervallis se invicem subsequuntur, adeò terribilis existit, ut pullos in ovis, foetus in utero quandoque perimat; Imò & diabolum ipsum fugare solet, sicuti ex multis Historiis accepimus, ex quibus unam exempli causa nobis hinc recitare sufficiat. Nam cum quidam à Dæmone valdè urgeretur, ut se ei dederet, assensit tandem si Diabolus tria præstaret. Petiit igitur primò magnam vim auri: Data est à diabolo. Secundo, ut invisibilis fieret: Et ipsum diabolus docuit: Tertia vice, cum maximè anxius esset, quidnam peteret quod diabolus præstare non posset, ei fortè fortuna præ nimio metu elabatur diphtongus, ubi ille occasione hac arrepta mox ait ad diabolum: Heus tu diphtongum hunc mihi nodo si potes connecte; quod cum diabolus præstare non posset, & aliàs isto tormentario bombo territus fugeret, ille miser è præsentissimo animæ periculo hoc uno bono ereptus est. Sic legimus, domum dæmonibus infestam bombi beneficio liberatam. Cujus ratio nobis nulla alia videtur, quàm illa trita: Sic Ars deluditur arte: & Fallacia fallaciam, Cuneus cuneum trudit. Item majus lumen obfuscat minus, & per consequens, tenebræ, odores, soni, &c. majores. Similium enim eadem doctrina & ratio, &c. LXXXI

XXI. Licet autem terribilis sit, ut meritò tonitru vocari possit, tamen salutaris est, ut postea dicetur. Hinc proverbium natum est: Magnum bombum magno talento æstimari. XXII

XXII. Ut plurimum quoque non ita male foetet nisi in intestinis aliqua putrefactio ex diutissima flatuum retentione suborta sit, ut sic loco interclusi computrescere incipiant, aut ex cibis comestis gravis odor adsit.

XXIII. Parvus vel SEMIVOCALIS est crepitus cum sonitu minore prorumpens, vel propter loci angustiam (qualis in virginibus nonnullis) vel propter exiguam flatuum copiam. Ger. fortè ein Brömer.

XXIV. Hic rectè dividitur in Tenuem, Medium, & Aspiratum. TENUES, sunt semivocales vel crepitus parvi ex sicciore & pertenui materia per anum constrictim delati; Qui puellares rectè dicuntur, Germ. Ein Nonnen oder Jungfräusfürklein so fein spitzig/das sie die Zähne mit sterren möchte.

XXV. Aspirati sunt semivocales vel crepitus parvi veluti strepitus anserum, ex materia humidior, ideoque obscurior, per angustum locum, vel etiam patentem, sed materia pauca & deficiente, ita ut exactè strepitus fieri non possit, delati. Quales sunt pistorum. Germ. ein Pfeiser oder Beckenschiff.

XXVI. Medii mediæ naturæ quodammodo inter utrosque sunt, quando scilicet materia *ὁμοιομερής* in quantitate & qualitate se mediocriter habens, & iam matura, per podicem nec nimis compressum, nec rusticè etiam diductum, sine ulla vi & naturæ impetu sponte elabatur. Germ. ein züchtiger Bürgerlicher Schiff.

XXVII. Ex his perspicuè animadverti potest, varietatem sonorum in his tribus generibus ut etiam aliis ex tribus causis præcipuè existere. 1. Materia flatuum, quæ quo sicciore erit, eo spiritus clarior, quò humidior, eo obscurior: quo magis æqualior, & ejusdem naturæ, eo simplicior: quo diversarum magis partium, eo multifonantior est. 2. Ex loci natura, qui quò angustior, èo acuatior, & tenuior sonus redditur, quò amplior, èo gravior. Quo & faciunt, gracilitas & crassities, inanitas & repletio intestinorum. (Inania enim magis tinniunt) 3. Denique virium robore, quo multum ad hanc rem facit. Quo enim propellens natura fortior, èo bombus major, &c. Horum itaque omnium varietate, varii quoque existunt soni.

XXVIII. Declarari hæc res poterit exemplo tibiæ, tubarum & fistularum. Crassior enim & amplior tibia graviores & obscuriores sonum dat. Macræ verò vel tenues & angustæ, clariorem.

Mediæ,

Mediæ, medium. Sic tubam validius inflat, validus & bene buccatus socius, debilius debilis & infirmus à flatibus. Ex fissuris quoque tubarum, fistularum &c. egregia & artificiosa conjectura sumitur de crepiti-
tibus, cur nunc strideant, nunc non item, &c.

XXIX. Sed hic maximè ardua à Willichio movetur quæstio: An in hisce crepiti-
bus possit esse Musica? Ad quam secundum illum Magi-
straliter & resolutivè respondemus: Esse in diphthongis maximè, non
quidem eam, quæ fit voce per ejus instrumenta, aut impulsu rei cujus-
piam sonoræ, ut fit in chordis citharæ, vel testudinis aut psalterii: sed
quæ fit spiritu, sicuti per tubam & tibiā redditur. Quapropter hinc
non est Harmonica vel *Πυθμική*, sed organica Musica, in qua, ut in a-
liis leges componendi & canendi non difficulter excogitari & confarci-
nari possent, ita ut acuti & puellares primo loco, post illas mediæ vel
civiles, aniles aut vetulares, ultimo graves vel viriles rusticorum statu-
erentur, non secus ac Diatonico canendi genere per Pythagoream di-
mensionem dispositum est. Wenn man das Lied machen wolte: Es wol-
te ein Bauer einen Palstroch schneiden: Ründten eslich grobe Diphthongi-
sten sein den Bass darin halten. Ubi & observanda esset victus & perso-
narum ratio. Nam ex subtiliore fumo, & angustiore loco acutior, ex
nebuloso & spatio ampliori bis tanto gravior effertur sonus, Clariores
enim sonitus faciunt qui sicciore flatus gignunt; obscuriores, qui hu-
midiores efficiunt. Quid multis? Alvus nihil aliud est, quam organon
πλεῖστον, in quo quis etiam systema 12. troporum vel potius modo-
rum citrà negotium colligeret.

XXX. Hinc tamen notandum erit illud Philosophi: Quod omne sen-
sibile excellens suum destruat sensum. Quare hic omnia moderata pla-
cere debebunt, non gravis ille sonus & adeò magnus, qualis in Hispaniæ
montibus & apud cataractas Schaffusienses, qui homines exurdat. Ne-
que enim adeo parvus esse debet, ut eum qui audit, audiendo fatiget.
Mistura item sonorum diligenter observanda, tum ne semitoniis adeò
minutè concindatur, ut non percipiantur è sensu, tum non plures acuti
vel graves in unisono confocientur, quod insuavem reddit Musicam,
nisi quis choralem fortè tentare vellet. Modorum denique habendus de-
lectus, nec omnes sine discrimine usurpandi, sed tales, qui suavitatem
adjuvent, quales sunt, Lyxoleibius, Hypolyxoleibius, Dorius, Hypo-
dorius. His omnibus observatis, non impossibile est, ex pluribus ta-

B

libus

libus inter se distantibus concentum fieri, qui exauditus pro miraculo habeatur.

XXXI. Quem ut surdus quoque audire possit, lanceam sumat, cujus unum caput ad anum musicantium apponat alterum dentibus apprehendat; quo pacto contingentiae beneficio omnia sonorum intervalla mirabili dulcedine percipiet, sicuti in simili à Cardano & Baptistâ Portâ Neapol. demonstratum. Quod si surdus iste, vel alius quivis, etiam saporis particeps fieri cupit, musicamque etiam gustare, arundinem sumere præstabit, cujus capite altero ore apprehenso & spiritu fortiter adducto, voti compos evadet.

XXXII. Hactenus de vocalibus. Tempus ut nos ad MUTOS conferamus, qui sunt Peditus absque sonitu ex humidioribus quodammodo & paucioribus flatibus geniti: Et latinè propriè dicuntur VISIA, à verbo VISIRE. & Germanis est *Seissen*/ sicuti Josephus Scalig. in suo Catullo testatur.

XXXIII. Sunt autem vel Sicci, vel Liquidi. *Sicci* absque crassiore materia pendentium & tacitè erumpunt, & Germanis vocantur, *Schleicher*. *Liquidi* verò, qui Germanico Idiomate dicuntur *Drempler*/semper secum trahunt aliquid crassioris materiae vel oleti liquidioris, quo flatum ventris obscuriorem efficit, & loco teli vel fulminis in hisce speciebus est. Facilè autem ex subucula vel odore pessimo dijudicari possunt. Nam regula ista, quæ de iis propriè constituta est, semper certa est *Liquida*. Muta Syllabam facit ancipitem: *Ein Dreck in den Hosen*. Quo referenda Historia Diaboli, qui cum vellet emittere crepitum, & permerdatis braccis exiret liquidus mutus, podicis sui perfidiam detestatus indignabundus exclamavit vulgatum illud: *NUSQVAM tuta fides, &c.* Hinc illi, qui ejusmodi mutos liquidos præmetuentes braccas prius demittunt, aut indusium attollunt, prudentes appellantur.

XXXIV. Judicantur tamen hi liquidi salutare, quando sic sine sonitu excernuntur, quod indicent, non magnam esse spirituum copiam, & excrementa quoque liquidiora, quia cum flatus illi absque periculo excernuntur. Materiae quoque simul maturitatem indicant & exonerandos lumbos, juxta illud:

Maturum stercus est importabile pondus.

Aliàs si cessetur, & illi cum telo redeant, multum negotii in braccis faciunt.

XXXV.

XXXV. Atq; hæ sunt potissima divisiones à forma desumptæ, & per dichotomiam, quantum fieri potuit, explicatæ; quæ si in omnibus observata non est, nemini mirum esse debet, cum ipse Philosophus hanc sæpè impossibilem, sæpè absurdam esse, non uno loco dicat, i. de part. animal. 6. Top.

XXXVI. Licet autem & secundum materiam flatuum, vel potius efficientem eorum causam eos dividere in Ceposos, Alliatos, Raphanatos, Brassicatos, Farciminatos, Pisones, Lentulos, Cicerones, Polentarios, &c. Item ex Adjunctis, in adfectatos & in voluntarios. Sed hi ad Priores reduci possunt. Et ex postrema divisione Adfectatus inter probos viros vix tolerabilis est, nisi inter contubernales, & qui in eodem lecto tenentur, qui sonorum crepitum risus movendi aut se invicem vexandi gratia non semel adfectant, adeoque clarè crepant, ut ænea tormenta quis putet. Interdum verò podice subucula occluso crepitum aut visum, sensim evolantes, candela admota incendunt, qui pulveris fragrantis instar ad æthera abit. Interdum verò Mutos manibus excipiunt, & sodalis naribus ex improviseo dijudicandos adponunt (*Psun* *Zeusel*. Vulgò *eine warme Lochtaube*.) quod tamen minus ferendum videtur. Alter verò Involuntarius qui scilicet nolentibus, nobis aut resupinantibus aut se curvantibus aut etiam ex magno quandoq; risu aut metu erumpit (qualis ille de quo supra) veniam mereri potest.

XXXVII. Expositis jam definitionibus earumq; causis, de effectibus quoque nonnihil monendum est, qui licet ratione causarum varii sint, & dissimiles, ad duo tamen summa genera reduci possunt, Bonorum & Malorum, ad quos tamen supremos fines Stoici, & hos secutus Cicero suas de finibus disputationes direxerunt.

XXXVIII. Boni per se semper sunt & salutare peditus omnes, quatenus scilicet homo illis liberatur. A pluribus enim morbis sanant, ab Hypochondriaco dolore, furore, colicâ, torminibus ventris, Iliaca, &c. Sicuti contra, quando intrâ conduntur, & revolvuntur, vel occluduntur, flatus illi caput replent, & propter exhalationum multitudinem imaginem corrumpunt, Melancholicos, Phreneticos faciunt, aliisque gravissimis morbis hominem implicant. Hinc defluxiones in capite, ex fumorum Meteororum destillatione, quæ in subjectas partes derivantur, & tusses & catharros excitant, sicuti Medici frequenter inculcant, Quid multis? Non potest quis justam in studiis quarumlibet re-

rum operam ponere, nisi idem omni pandiculatione, omnibus flatulentis torminibus & solutus & liberatus fuerit. Melius igitur vel maximo strepitu pedere, quam Iliacos, aliosque gravissimos dolores perferre.

XXXIX. Quæ & ratio Imp. D. Claudium (sic à claudendo dictum, per antiphrasin, quasi minimè claudentem) nunquam satis laudatum movit, ut edicto veniam daret iis, qui in convivio efflatum & crepitum ventris emitterent. Vidit nimirum ter max. ille, deq; hominum salute optimè meritis, maximeq; sollicitus Imp. quosdam nimis civiles (qui mori potius deligerent, quam tale quid committere) ex tormentis vel Iliacis vel colicis adeo torqueri, ut vitam cum morte commutarent, sicuti Svetonius, Dio & alii Historici testantur, ex quibus Constitutio illa, quæ aliàs in Codice, sicut aliæ multæ, Cujacio teste, desideratur, restituenda erit.

XL. Non est autem quod hæc cum civilitate morum pugnare quis rigidè contendat, siquidem ex puriore philosophia contrarium apertè probari posset, Stoicorū præsertim, quos Cicero ipse & omnes saniores philosophi in beatæ vitæ ratione tradenda reliquis longè anteponunt.

XLI. Hi igitur inter salutaria vitæ præcepta, Ructus & flatus liberos esse debere non tantum præceperunt, sed & gravissimis argumentis convicerunt, quæ Cicero in quadam ad Pætum Epistola (9. Famil. 174.) refert & strenuè defendit, (licet in Offic. in hæresin nescio quâ falsa honestatis specie relabatur) inter quæ hoc præcipuum est: Quod omnia & agenda & facienda sint, sicuti naturæ ductus exigit. Nec est quod hinc quis de pudore multum garriat, qui etiam si hinc locum haberet, quod tamen minimè concedimus, eum tamen devorare utile esset, ut corpus redimeretur. Cujus si quis prava ex consuetudine nihilominus adeo magnam curam habet, potest crepitum tussi vel pedum aut mensæ strepitus, vel cane adhibito dissimulare.

XLII. Quò pertinet & illud quod in subitis maximi usus esse sæpius compertum est, Natium scilicet compressio, podicis musculo summo simul nisu contracto & confrieto. Sed hoc remedio qui uti volet, diligenter cavere dicunt, ne illi eveniat, quod Priapo apud Horatium, qui diffissa ut ait nate maximum bombum emiserat. Et quod Aethoni apud Martialem, qui cum subito ventris torminibus obortis & flatibus ingentibus, Jovem compressis validè natibus salutaret, corpusque veterum more precaturus resupinasset, gravissimè pepedit. Versus Martialis, lib. 12. Epig. 78. hi sunt : Multis

*Multis dum precibus Jovem salutat,
 Stans summos resupinus usq; in ungueis,
 Athon in capitolio pepedit.
 Riserunt comites. Sed ipse Divum
 Offensus genitor, trinoctiali
 Affecit domi canio clientem.
 Post hoc flagitium misellus Athon,
 Cum vult in Capitolium venire,
 Stellae ante pedes Patriocianas,
 Et pedes deciesq; viciesq;
 Sed quamvis sibi caverit crepando,
 Compressis natibus Jovem & salutet;
 Turbatus tamen usq; & usq; pedes
 Mox Athon, deciesq; viciesq;.*

Ita enim legendum & restituendum carmen illud, antiquissimi libri manuscripti, qui Romae in Vaticano extat, auctoritate probatur.

XLIII. Sed hic posset quis non immeritò quaerere: Si quidem tam salutare sunt pedes, An etiam arte juvari possint, vel debeant? Et respondemus magistraliter, quoad expulsionem mali jam contracti, quod sic. Ad quod duplicia sunt remedia, 1. Quae intra adhibentur, ut sunt Medica illa ex Aniso, Foeniculo, Ledoaria, &c. calidaque omnia, qui flatuum expulsionem maximè inserviunt. 2. Quae foris adhibentur, ut clysteres, suppositoria, &c. Quo pertinet & modus ille ridiculus quidem, sed non contemnendus, quando quis instar canum mingentium pede uno, quod musculorum motus adjuventur, levato, & natibus ductis, crepitum maximo bombo expellit.

XLIV. Uvas verò & ficus recentes, pisa, aliaque legumina, item raphanos, allia, cepas, & id generis flatulentula, & qui facile concoqui non possunt, edere, aut mustum bibere, vel venere multa uti, quo crudo stomacho crepitus adaugeantur, & luculenta tonitrua edantur: Id non est inter medicamenta mali, sed potius facere malum, ut eveniat bonum. Cujus eventus cum sit dubius, nescio alicui consulere, ut hoc teneat, nisi forsitan certamen aliquod joculariter instituere, aut musicam, quamquam venustam adornare vellet. Tunc enim arte rem juvare permittimus, quò citò & expeditè cantores pedes possint.

XLV. Atque haec de bonis Effectibus. Sequitur de Malis, qui

sunt odores & foedores pessimi, Indusii signatio, Braccarum impletio, quæ hospites interdum à mensa fuget; in liquidis mutis præsertim. Qui tamen effectus omnes, non sunt perpetui: Nam non semper, nec omnibus speciebus accidunt: Ita ut boni Effectus per se, & proprii sunt summo generi, ejusque speciebus omnibus. Mali autem saltem accidentarii.

XLVI. Potest quoque inter bonos & malos quidam effectus esse interjectus & medius, veluti rubor in facie ex verecundia ortus, qui prout in subjectum cadit, nunc bonus, nunc malus est, Mediæ scilicet naturæ, sicuti Mercurius, qui bonis planetis sociatus, bonus est, malis, malus. Ita quoque rubor, prout in juvenem aut senem cadit. Nam in illo laudatur, in hoc vituperatur.

XLVII. Cæterum sicuti bonos effectus promovere docuimus, ita quoque malos cavere si quis velit, duplex itidem habet remedium, i. In Medicaminibus intrò assumptis, de quibus supra. In clysteribus & suppositoriis, quorum omnium beneficio quis octiduo ante, quam ad convivium iturus est, se satis sufficienter evacuare potest.

XLVIII. Illud inter salutare monere ferè oblitus sumus, prodesse simul mejere & pedere, ex rationibus medicis multis hîc non allegandis, & versiculo vulgatissimo:

Mingere cum bombis, res est gratissima lumbis.

Unde quoque natum proverbium sine flatu mingere, nihil aliud esse, quam proficisci Romam & non videre Papam. Licet plerumque prius mejatur, quam peditur. Nam dum unum alteri auxilio est, interdum flatus prius vesicam comprimentes urinam expellunt.

XLIX. Restat, ut de signis dicamus. Quæ vel Apodictica sunt, vel necessaria, vel probabilia. Apodictica, in quibus causa præsens effectum citò subsequitur demonstrat: quale signum est Raphanorum, cepearum, &c. efus. Necessaria sunt, quando unus effectus jam secutus alterum quoque simul prodiisse, demonstrat, qualia sunt, odor malus, sonus, stridor, &c. Probabilia, quæ non semper nec omnibus speciebus accidunt, ut contractio, rugitus vel latratus ventris, tussis, pedum strepitus, &c.

L. Quæ signa si quis probè observaverit, artem ex iis condere GASTROLOGICAM, calendariaque de Peditibus certissima summa cum vulgi admiratione scribere poterit.

Ube-

Uberioris exercitii gratiâ
Sequentia addimus Problemata.

1. *Quæritur, An ubi multi flatus emittuntur, aliquid decedat Anima?*

Respondemus. Nihil quidem animæ ipsi per se decedere, ut quæ sit ameristos, sed animæ proximo & propriissimo instrumento, vitali scilicet spiritui. Et hoc tamen non semper, sed quando in magna copia simul emittuntur. Tunc enim, sicuti in omni copiosiore evacuatione accidit, vires debilitant resolvendo & consumendo vitales spiritus. Et ideo Muscantes illi perpetuo refocillandi erunt musto, cepis, raphanis, & similibus.

2. *An Horologia possint fieri ex crepitibus.*

Resp. Quod sic, cum sint motus numerantes tempus secundum prius & posterius.

3. *Cur Crepitus Imperatoribus assimiletur?*

Resp. Quia sicuti Imp. summam habet in subditis vita & necis potestatem, ita quoque crepitus aliquem servare & perdere possunt. Hinc versus Vincentii Obsopæi:

Et crepitus multos nequiens erumpere perdit:

Et servat, balbum quando dat ore sonum.

Ergo si servat crepitus, jugulatque sonando:

Regibus hunc magnis quis neget esse parem?

4. *An hodie omnes peditus sint legitimi?*

Resp. esse ex novâ Constitutione D. Claudii, quæ generaliter loquendo nullibi in jure reperitur correctâ aut restrictâ. Quod bene notent practicantes juris, & inter observationes cancerales referant.

5. *An personæ pedentis dignitas aliquid addat authoritati peditus? Exempli gratia, utrum peditus Papæ dignior sit, quàm gregarii alicujus sacrificuli, ambobus eadem quantitate & qualitate existentibus?*

Resp. Quod sic. Nam Papæ aut Imp. alicujus crepitum nemo reprehendit, sed omnes salutis acclamatione approbant. Quod secus in aliis inferioribus, qui interdum etiam ob id, contra omnia tamen jura, mutantur. Nam jura naturæ immutabilia sunt, & prava consuetudine contrariâ minimè mutantur.

6. *An peditus arte chymica distillari possint, ita ut educatur Quinta pedituum essentia?*

Resp. Maximè: sed cum spiritus sint, iccirco Recipiente amplo, quali
utur-

911 II c 1826

utuntur in conficiendo oleo vitrioli, & podice arctè applicato excipiendi sunt maxima copia, deinde condensandi in oleosam substantiam sive balsamum, qui postea per circulationem in sole perfici debet. Et fiet Quinta essentia maximarum facultatum.

7. *In Musicorum gratiam queritur, quot sint genera crepituum, secundum differentiam soni.*

Resp. 62. Nam sicuti Cardanus ostendit, Podex quatuor modis simplicibus crepitum format, Acutum, Gravem, Reflexum, & Liberum:

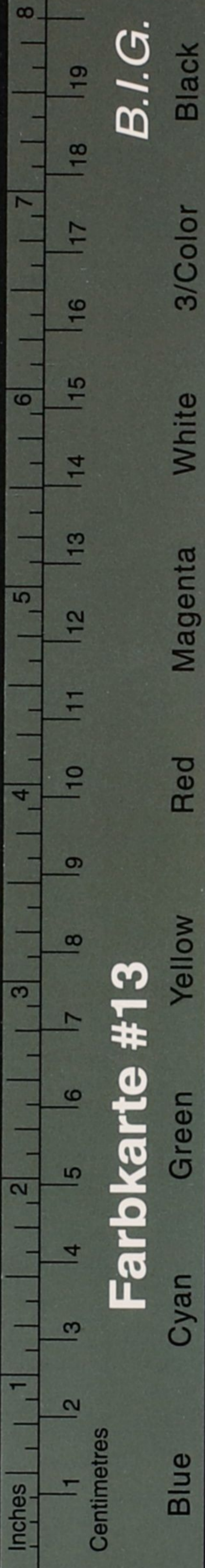
Ex quibus compositis fiunt modi 58. quibus additis quatuor simplicibus erunt ex prolationis differentia 62. crepituum genera. Qui volet computet.

F I N I S.

607

B.I.G.

Farbkarte #13

242 20

II c
1826

X1853320

DE PEDITU;
EJUSQUE SPECIEBUS

Crepitu & Visio:

DISCURSUS METHODICUS,
In Theses digestus:

Quas

Præside Clariss. Viro,

BOMBARDO STREVARZIO,

Clarefortensi,

Defendere conabitur,

BULDRIANUS SCLOPETARIUS,

Blesensis.

Disputabuntur autem in Aedibus Divæ Cloacinae, à summo
Mane, ad noctem usque mediam.

Habes hic Lector materiam plausibilem; sed & maximè utilem,
non tantum Philosophis & Medicis, quorum hæc tractatio
maximè propria est, verùm etiam Theologis, Jurisconsul-
tis; tum Poetis, Criticis, Grammaticis, Nomenclatori-
bus, Musicis, tam Figuralistis quàm Choralistis, & tam
Cantoribus quàm Symphonicis, Tibicinibus, Tubicini-
bus, Liticinibus, Buccinatoribus, Utriculariis, & ne multis
morer, tam foeminis quàm masculis omnibus, tam laicis,
quàm clericis. Singuli enim hic habebunt, quod eos juvet.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE
(SAALE)

CLAREFORTI,

Apud Stancarum Cepollam: sub signo Divi Blasii.

Anno M DC LXXI.

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

103